

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ตำรวจจราจร ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล มีอำนาจหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก รักษาความปลอดภัย สอบสวนและเปรียบเทียบปรับ ติดต่อสื่อสาร ควบคุมการจราจร ตรวจพิสูจน์อุบัติเหตุ ตรวจความมั่นคงมาของผู้ขับขี่ ตรวจพิสูจน์ก๊าซ ผุ่น ครัน ละอองเคมี และเสียงของรถ ดำเนินการดำเนินงานสถิติข้อมูลจราจร และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจราจร โดยปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจราจรทางบก ภายในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และบนทางพิเศษอีกทั้งร่วมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จากภารกิจของตำรวจจราจรจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ทำให้การปฏิบัติงานต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนทางตรงและทางอ้อมในสังคมของคนกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันการจราจรเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต หากสภาพการจราจรติดขัด ก็จะทำให้สูญเสียเวลาในการเดินทาง ไปติดต่อกิจการงานไม่ทันเวลาความแออัดคับคั่งของยานยนต์เป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดความสูญเสียน้ำมันเชื้อเพลิง ปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง ปัญหาการไม่เคารพกฎจราจรของประชาชนที่ใช้รถใช้ถนน เช่น การจอดรถในที่ห้ามจอด จอดรถซ้อนคัน ฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจร การไม่ข้ามถนนในทางข้าม หรือสะพานลอย เป็นต้น สถานการณ์ปัญหาจราจรดังที่กล่าวมาล้วนสร้างความตึงเครียดต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ประชาชนบางคนเกิดความหงุดหงิด ก้าวร้าว ให้แก่คนปกติ บางรายถึงขั้นมีอาการหิดชอบ โรคกระเพาะ และปวดศีรษะอย่างไม่ทราบสาเหตุ ได้มีการสำรวจสาเหตุแห่งความเครียดบนท้องถนนของคนกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ขับรถและผู้โดยสารส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครเกิดความเครียดจากการจราจรที่ติดขัดมากที่สุด รองลงมาคือ เขม่าควันจากท่อไอเสียและความแออัดยัดเยียดบนรถโดยสารประจำทาง (อมรกุล อินโชนานนท์, 2535, น. 5) ปัญหาจราจรในปัจจุบันนี้จึงสร้างความสูญเสียทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน และส่งผลถึงทัศนคติของประชาชนต่อการทำงานของตำรวจจราจร เพราะประชาชนมักจะมองว่าการแก้ไขปัญหการจราจรที่ติดขัดเป็นหน้าที่ของตำรวจจราจร การที่ในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งประสบปัญหาการจราจรติดขัด มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ถนนหนทางชำรุดเสียหาย แสดงว่าตำรวจจราจรขาดประสิทธิภาพ ในทางตรงข้ามหากตำรวจ

จราจรในเขตพื้นที่ใด มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ ซื่อสัตย์สุจริต ก็จะทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ การจราจรก็มีสภาพคล่อง การทำผิดกฎจราจรน้อยลง อุบัติเหตุลดลง มลภาวะเป็นพิษน้อยลง ประชาชนที่ใช้บริการก็พึงพอใจในการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร และทำให้ตำรวจจราจรที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้น ๆ อยู่ร่วมกับประชาชนอย่างมีความสุข ประชาชนก็ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรและร่วมมือกับตำรวจจราจรในการแก้ไขปัญหาจราจร รวมทั้งการประสานความร่วมมือด้านจราจรและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

เนื่องจากผู้ศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ศึกษาต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ต้องดำเนินการด้านต่าง ๆ เช่น อำนาจความสะดวก รักษาความปลอดภัย สอบสวนและเปรียบเทียบปรับ ติดต่อสื่อสาร ควบคุมการจราจร ตรวจพิสูจน์อุบัติเหตุ ตรวจความมีนัยของผู้ขับขี่ ฯลฯ ซึ่งในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชนอาจทำให้เกิดความขัดเคืองใจในขั้นตอนการทำงาน หรือการบริการที่ติดขัดด้วยข้อราชการบางประการที่ประชาชนบางคนไม่เข้าใจในสาเหตุของข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือบางคนเข้าใจผิดก็ยิ่งนำมาซึ่งความไม่พอใจต่อการปฏิบัติงานจราจรของตำรวจจราจร อีกทั้งตำรวจจราจรบางคนก็ปฏิบัติงานโดยไม่ทำความเข้าใจกับประชาชนที่ใช้รถใช้ถนนเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับจราจร นอกจากนี้ในการดำเนินการด้านงานจราจรในสังคมปัจจุบัน ต้องเผชิญกับปัญหาหลายด้าน เช่น สภาพการจราจรที่ติดขัดเพราะปริมาณรถที่เพิ่มมากขึ้นทำให้ถนนหนทางคับคั่งไปด้วยรถยนต์พาหนะโดยเฉพาะช่วงเช้าของทุกวันเพราะเป็นช่วงทำงานและเป็นช่วงที่เด็กนักเรียนไปโรงเรียน ซึ่งภาวะการณ์ของการจราจรที่เกิดบนท้องถนนก็อาจเป็นเหตุให้ประชาชนเกิดความเครียด หงุดหงิดและทำให้ประชาชนบางคนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ และมองว่าปัญหาจราจรที่เกิดขึ้น อาทิ การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน นำมาซึ่งความเสียหายยังชีวิตและทรัพย์สินเป็นต้น เพราะเป็นเหตุมาจากตำรวจปฏิบัติงานบกพร่องในหน้าที่

อย่างไรก็ตามภายใต้การดำเนินงานและความรับผิดชอบของตำรวจจราจรนั้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาการ แนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาการจราจรบนถนนสายหลักตลอดจนความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร โดยเฉพาะในพื้นที่ความรับผิดชอบกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 เพราะสามารถเป็นนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นตัวอย่างในการพัฒนางานด้านการจราจรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจราจรบนถนนสายหลักในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของตำรวจจราจรในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจรบนถนนสายหลักในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3

ขอบเขตในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา ที่เน้น เฉพาะแนวทางแก้ไขปัญหาการจราจรบนถนนสายหลักในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล
2. ขอบเขตทางด้านกลุ่มประชากร คือ ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนบริเวณเส้นทางถนนสายหลักในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล จำนวน 400 คน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จำนวน คน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การจราจร หมายถึง การใช้ทางของผู้ขับขี่ยานพาหนะชนิดต่าง ๆ ในทางสาธารณะ เฉพาะการจราจรทางบกในพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 เท่านั้น โดยมีถนนสายหลัก คือ เส้นทางที่ 1 ถนนสุขุมวิท เส้นทางที่ 2 ถนนรามคำแหง เส้นทางที่ 3 ถนนสีหบุรานุกิจ เส้นทางที่ 4 ถนนนิมิตใหม่ เส้นทางที่ 5 ถนนร่มเกล้า เส้นทางที่ 6 ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง เส้นทางที่ 7 ถนนรามอินทรา เส้นทางที่ 8 ถนนฉลองกรุง

ตำรวจจราจร หมายถึง เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแล จัดการเกี่ยวกับการจราจรให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในที่นี้หมายถึงเฉพาะเจ้าพนักงานตำรวจจราจรสถานีตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 3

กองบังคับการตำรวจนครบาล หมายถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่รับผิดชอบในพื้นที่ ดังนี้ สน. มีนบุรี สน. ร่มเกล้า สน. หนองจอก สน. ลาดกระบัง สน. คลองกุ่ม สน. จรเข้ น้อย สน. นิมิตรใหม่ สน. ลำหิน สน. ลำผักชี สน. สุวินทวงศ์ และสน. ประชาสำราญ

สภาพปัญหาจราจร หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้ของประชาชน เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการจราจรติดขัดในช่วงเวลาเร่งด่วน สาเหตุของผู้ฝ่าฝืนกฎจราจร บริเวณเส้นทางของถนนสายหลักที่มีปัญหาการจราจร สาเหตุสำคัญที่ทำให้การจราจรไม่คล่องตัว

ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกของประชาชนเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการของตำรวจจราจรของกองบังคับการตำรวจนครบาล เกี่ยวกับด้านการควบคุมและการจัดการจราจร ด้านบังคับใช้กฎหมาย ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

แนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจร หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการจราจรในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 เกี่ยวกับด้านสภาพการจราจร ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ด้านการปฏิบัติของผู้ใช้รถใช้ถนน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงสภาพปัญหาการจราจรบนถนนสายหลักในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3
2. ทราบถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของตำรวจจราจรในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3
3. ทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจรบนถนนสายหลักในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3